

ایک بول کا بڑا غم ظاہر ہو تو شکر و
خون کھول اور باطن سے کالی و چشم
رویش غار بنید و شکر کشید و کلبا
صوفی ان عالم کو دست و پاں و کرا

غیر کبھی و کبھی کبھی و کبھی کبھی و کبھی کبھی
کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی
کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی
کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی

و وصل جویان بجای و طعن و تبیان ملا تعلق
و دہند درویش و غوغای سگان و غالی

ای جاودان ایضاً تاجیان
از روی تو ات ظاہر منظر کبھی کبھی
بے طوخت و عشق و دل عشق و شور
منی لایقان است بر صورت کبھی کبھی
در سلوک نمود و طبع نیست عیاض
کا ہش کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی
کا شکر گنہ جلوہ و عشق آستین
یکجا شکر بر سر صدر جلال و جاہ
یکجا فکندہ فرقہ فقر و قناید و سن
پیر چاہے نظانہ بتا دست منتظر
منظر کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی

کلیت نبویہ ظاہر و کبھی کبھی
در حکم عقل زمین و کرا و کبھی کبھی
غالب شکر کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی
در چشم کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی
پیر چہ کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی
یاد انا عاشقان بلا سچ و آدہ
بر شکل و لہزان پری کبھی کبھی کبھی
در چہ کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی
تجاج و ارحلقہ زمان برد آدہ
منظر کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی
و کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی کبھی

<p>بلبل از آید سوز و گداز دست اینهمه بلاگ چنگ نئے کہ ورو آن نوازست اینهمه چشم بندر بپای مرغ حقد بازست اینهمه در کلم سر پرشته عمر و رازست اینهمه</p>	<p>خوشی لب کرم طاعت آتشین آفتاب پیش ساق و سجد آمد مساجد گوشت کن حقد کشته چشم چون ز طاعت بستر شد کرد نام با هر سر سو تو نیویندی جدا</p>
--	---

گفته زنگین جامی بین دو داغ دل بندو
 لاله با سجد چیده از صحافی رازست اینهمه

<p>خوش آن سر که با جام گوید ترایه که رو و ز خرابے نهاد این خرابه اگر س بود طشت و مهر آفتاب که حرف بقا و شستی بر کتابه</p>	<p>مدیث جم و جام زان دست لایه آبا بده آبا و کن کل عیشم نخواهم ز درد قلع دست شستن بود قهر عشرت بے خوش چه بود</p>
--	--

گفت جامی از جام خالی مسبا و
 ارب دعوتے یا و لے الا جا به

<p>ز سب حسن و جمال جا و وانه توئی مقصود ما دیگر بهانه بخوید مرغ قدسے آب و آ بخوانی عشق بخون جرفنا چه دانند نطق طوطی مرغ غنا</p>	<p>تعالی اللہ زہے شاہ یگانہ درین بچانہ ہر نقشی کہ بنیم نہ بنید چشم عارف عارض و نال اگر خوانی ز عشق داستان جو اسرار عشق از شیخ خلوت</p>
---	--

تاریخ

	<p>که موسی هم نه گنجد در میان</p>	<p>بیانت را چنان چه در انجیل</p>
	<p>گذر کن بر سر جامی که دارد</p>	<p>سر خدمت بنحاک آستانه</p>
<p>چه خوش گفت وقت صبوحین بود مایه دولت جاودان در صوت انعامی و جام منعم که پدید است پایان کار ما که روز دگر زنده باشم یا نه تمام سر خدمت از دستمان</p>		<p>معنی با دوازده چنگ و چنان که امی خواجده بر خیز کافکاس درین بزرگ چند عامل نشین سببش از می عمل غافل زمان غنیمت شمر روز عشرت کرد هر خانه کرد دست یابم و نشان</p>
	<p>به کعبه مرو چای از خانه خود که خدای بنامش در او هیچ خانه</p>	
<p>بر زق حیل کشی بار طیلان و عمارت که خاص طالب جامست و عام عاشق که میل افسر بر هر کس و طوق جماعت نظر بر گردش بر کار و در و جایش جای خوش آکر طے شود این لول قاندر که نوک لاس برق بلوغ خلف نما</p>		<p>قبول خاص طلب چند بر خاطر عمار بنوش جام قروق بسوز جانم از زق بهای طایر قدسی ز بهت تو نشاید بچشم نقسین بسین گفتش کارخانه هستی از عرض قصه با طویل یافت نامت تا فروغ سوگواریان بود ز مجد مسلسل</p>

	در آستان جامی طرح کتایب	
	نقد نصیب سر کسوتی غایب علامه	

<p>بفرق طوطی من فکند گره قبان شرال زنده بود هر چه تسبیح امان آسمان شرال کز دست تک نکرده اند لطف در بیان شرال چه طوطی فلک نداشت بقیه سان شرال ز غیر تشش کرده افکند بزبان شرال چه سلیبا کند از طرف روان شرال بیایع شاهد کل بالکن نشان شرال که شک می فکند سوی آن دکان شرال بچه گداز نهند سیم در دهان شرال در امتحان گهر رفته بیان شرال</p>	<p>کشاد گنج جواسر بویستان شرال کسبت بود در عایان سوزان شرال میان شایع و مشکو و خوش استماعی شرال گرفت آنچه کوی مهربان شرال دراز کرد در اوصاف گل زبان شرال که ز سحر شود زاده عکس کن بنکر شرال چه عاشقی که ز دست نگریزه پر عشق شرال دکان شیشه گریست از جابلقا شرال چو بوی است شده سحر لاکش شرال کلام معنی جامی آنگه مان کوشود</p>
--	---

	بود و قطره نازل شده ز فیض سجا که گرد این مثل در ناب و آن شرال	
--	--	--

<p>ان تات ماشیا اما اتیک وک بر پائے سعی می خرد از زلف سلسله چون می دهد ولت که مرا می کنی بی</p>	<p>گوید نهادن چو در عهدان کند گل و قدم کرد و ختم بر هفت جوی در سحر سحر کبرشم گویم باز</p>
---	---

یار بچہ موصیبت کہ آن شاہ در تلو	یادیدے چمن کدر اینسان مسا
طے کن بساط کون کر آن کو بر او	یادیدے کون و مکان جڑ ط
حق را بحق شناس تہمت و تہا	یادیدے حاجت شمع شمشاد

نیضے کہ جامی از دو سہ پہاڑہ در دیانت	
شکل کہ شیخ شہر بیاد زہد حیدر	

نم امر دنا شک دانہ در ا	کہ رفتہ از چشم آن در یگانہ
بجوید دل بخوان عارضی و خالی	نہار و چارہ مرغ از آب و دانہ
ز بس کا فسانہ عشق تو خواہم	میان عاشقان کہ چشم فسانہ
سرود عشق ہم با عاشقان	چہ دانہ ز یادہ عشق این ترانہ
اگر چہ سرور بالہا ہندست	نماند پیش قدر او میمانہ
گو آن طغلی را غم نیست نادانان	کہ دانہ پیر بس سر ہر بیانہ

حدیث بوسہ تاکہ جامی این پس	
کہ سے بوسے سجدت است تانہ	

ای بر سر برین جہ آئین کے شکوہ	از سنگا جو بار غمت نیست باجوہ
پیش رفت نیما کہ نہایت فداہ	کہ تاج دولتست و گرافیر شاہ
سرے کہ تا نوشتہ ہی ہوا اندر ز کجا	خط تو شیخ داود علی احسن الوجوہ
ای سبتہ حل شکل بالہا ہندست	باز اگر این گروہ نکشاید از ان گروہ

<p>جامی سے خویش زمانان خبر نیافت یا معشر الامت بالمر خبر دہ</p>	
<p>علاقہ وز نفس کشادہ باد سو گاہ وصفت بھی مڑ یا بلند مقامت چند گریبان درم ز شوق جہانش راز دل خم پیش جام دہن بانی در دل حکم نشین اگر چہ تدار آہ دم تہو بہت شورا جانسو</p>	<p>شرق شمش الضعی نور مجاہد کے رسد آنجا کسی بہت کوتاہ برنگن آباد صیاد امن خرگاہ گفت مرا جی رازان دور افواہ کلبہ رویش تاب کو کبیشہ آہ کہ صد بار سوخت جانم آنرا</p>
<p>جامی بے صبر و دل سگان درت را مہدم دیر تہ است و یار ہوا خواہ</p>	
<p>دین آن ہوی شکین ز من آہ صدرا ای صبا آگا ہم دہ زباگزینت چون شکین غزل نیارم شرح کردن آنچه دیدم ز خونین اشک من اندر دم منم در انتظار او شب و روز</p>	<p>نمای غنی عزالت کنت آہ کہ آن آہو کجا دار و چرا گاہ الایالیست شوسے این مرد من از ناویدن آن تا زمین باہ وان لم اشک ما کنت اقصا نشست گوش بر در حشم پرہا</p>
<p>ز طیب لغت او علم کفن برد</p>	<p>چو شد با خاک جامی طاب شود</p>

<p>اگر من سنگ تو گویم بنام خود بے مویجی چه دست بدشنام بزه از خاک چرخ تاوین ایام بزه کار دختره فرو که تو بر بام بده دست از سبزه گل اندام بده از جود خویشش خان من آرام بده</p>	<p>بازم لطیف خیل سگان نام بده نکشاده دست بهر دعای تو من بده میران سمنه ناز که در سبز کشته کرد خود ساز نیست قدر قیدبان که نیست کس در لطیف تن که هست دو ساعد بران گو روداده بیایع جمالت نسیم را</p>
---	--

جامی سپاس لعل لبش گو که عمر با
 فیض کرم ز رخساره آن جام برده

<p>با نوبتین آینه و از خلق بریده چون کرم بریشم همه بر خویش تنیده از خلق کس چون ره از خود نرسیده ز نهار کمالش نبری مرد رسیده زان قافل بانگ جرس هم نشنیده در کاینده داده و خر مهره خریده</p>	<p>آن شنج چه دیدست در خانه خزیده هرتار تعلق که ز اغیار بر بدست خود خلق دتناکت از خلق با یکبار به کردی نرسید از ره مردی از کعبه و از قبله روان هم ندانما از کسب سبب رون شد مشغول ز غارت</p>
---	---

جامی صفت جام می عشق پریش
 کان جام ندیدست و از ان می نکشیده

حسن خویش از رو خوبان آشکارا کرده
 پس کیشم عاشقان از آتماشاکرده

<p>سبح کل زمانه و کسب و پالا کرده در فتنان عقل را بجنون و شکر کرده آنکه از خود جلوه از خود متنا کرده عالمی را بسته زنجیر سودا کرده در حرم سینه هر آنم که خون جا کرده</p>	<p>زایت کل ایچکل ز غریب نبرد برده از جام عشق خود بچاک افشاند گرچه مشغولی لباسن عاقلی پوشیده بر رخ انداخت سینه بکین سلسل بسته مرکب حسنت نگین در زمین آسمان</p>
--	---

می کنی جامی کم اندر عشق اسم در سم خویش
 آفسرین یاد ابرین رسم که پیدا کرده

<p>شکسته ظرف کلا حیب باره شوق کرده هزار دل شده را اشک چمن شوق کرده هر کجا گذرے کیف ما اتفاق کرده زلاله کاسه نماده ز گل طبق کرده قناعت از من بیدل بیک امتق کرده که خامه قره تخسیر آن ورق کرده</p>	<p>رسید ترک من از تاب می غرق کرده صفای سینه اش از چاک پیرین چرخ با اتفاق جهانی گذشته از دل زین بر آ باوه و نقلش صبا بعضن چمن شمار او بر جانها کم است و او کرم ز شرح دل ورته پیش نیست خبر کرده</p>
---	--

اگر چه منکرے بود سا بقا جامے
 کنون تلامسے انکار ما سبتی کرده

<p>زهر عارض تو اشک ن شوق کرده خط سهر خفت نسج آن ورق کرده</p>	<p>نغم چون ز شوق تو جامه نشی کرده ز لطف خویش بهر جا کشاده گل کرده</p>
---	--

<p>بهرین مرغ گذر که نچو داشت چو گداز نشسته بر رخ گل شنبلیلی یار سیم</p>	<p>با گل از باده سینه نثار تو بر طبعش کرده بشاید نکتت کو در جیاعش کرده</p>
<p>گل ارچه خلعت خوبی بتمازگی پوشید بر سیم رقص ما نغمه است که آید</p>	<p>بچشم خلق جمال تو آتش خلاق کرده بجویم عشق تو تا راج آن بهی کرده</p>

حدیث عشق ز جامی مستی که شام و عصر
بکنج مدرسه تحقیق آن سبق کرده

<p>زلفت که بچو گل ز تاب می عرق کرده ز لطف تو درستی خواند عزیزت جانم</p>	<p>بهر ابر جان را چو غنچه شوق کرده سیم دلفریز گل را ورق ورق کرده</p>
<p>حق ست بر تو مرا بسو او دهر گز بدرس عشق دلم زان گرفت بجزینت</p>	<p>که بنیت ز لب خود آوا حق کرده که عمر در سرت ز کرا این سبق کرده</p>
<p>ترا چه بهره رساند ز حق چو غلط شتر ز عکس مهر زنت مریخ ره یلم این پس</p>	<p>و قیقه که بیان کرده بهر دق کرده که آب چشم مرا سرخ چون شفق کرده</p>

بترن غلام جامی که کاغذش طبع است
دبان کشا که بهر تو بر طبع کرده

<p>آینه باش و عکس رخس مینو در آینه گفتم تو ان جمال تو دیدن بیشتر گفت</p>	<p>مشنو خبر که نیست غیر چون معانی گرفت دل چو آینه باشی هر آینه</p>
<p>آیات کون که نهد پای جمال نیست</p>	<p>تغنی و گزیند زخت در هر آینه</p>

عصیتے تو خرد پوئے و مارند بر عجز کس
 اما بتیاد و بشیکت الایسپا کیه

جامی چو در تلاطم بحر قدم نهاد
 فارغ شد از موج احداث کایند

ساقی بیا که وارد اکنون بکفت پیاله
 از جام لاله میگون گشتت غمزه ز آب
 هر دم ز دفتر گل خواند به باغ بلبل
 با دختر راز سر بستیم تازه عقده می
 نه من نبودم در کوی عشق کیمی
 سه می که نرسد زل بعد از چهارده لیک
 بر طرت باغ زرگس بر بود شبت لاله
 با خود بر خشم دندان در خون گرفت زلال
 ز نیک شرح دادن توان بصد ساه
 محصول عقل و دانش کردیم در قبال
 از قسمت ازل خدا این دو لقمه حواله
 هر دو لقمه در ترس است آناه شهره ساه

عالیست قصه عشرت آن شاه عاشق تارا
 چاسمے بلند تر کن آهنگ آه و ناله

دل شبنما کشد زان دام زلف آید
 بفسر زلف تو عمرم سر آمد
 توئی دلخواه من تا رخ نمود
 کلنج نه که ترس که چون تو رهنا
 سهندنا ز جولان ده که امروز
 سر جامی و خاک رگزارت
 بندا قال زلفی دام زلفاه
 زلفه فسکر دراز و عمر کوتاه
 روا شد کام من پرود و دلخواه
 نه بیستم درین غیر دزد خرقاه
 سپاه خور دیان راقوی شاه
 چو خواب خاک شد بار می بین

<p>کہ روزِ دگر را کہ مرده کہ زنده بیمارے از دور کردی سپندہ مرا چاک دروا من جان فگندہ ز جانے کہ فسرہا دور کوہ کتہ مرا کار گریہ ترا خوے خندہ</p>	<p>میگوین بروز دگر قتل بندہ نبودم پسندیدہ صحبت تو ز چاک گریبان تن نازک تو دل سخت چون سنگ شیرین گ من ابر بہارم تو گلبرگ خندان</p>
--	--

چہ دوز سے ہم دلق صد پارہ جاسے
 نیا بے دل زندہ از دلق و شندہ

<p>دیدارِ دیدار جانان روشنائی یافتہ مریم وصلے برین دایع جدائی یافتہ نجات من فیروز می کام روانی یافتہ کو نیش چہ سنبل مشک سانی یافتہ حرم آن مرغیکہ برگ از بندوائی یافتہ کو گل این باغ بوے بیوفائی یافتہ</p>	<p>کے بود جانم ز بند غم ربائی یافتہ کے بود جان فگار و سیزہ مجروح من کے بود زان لعل جان از دایع جدائی یافتہ کے بود دست من آن طرف غیر نشان رفت ازین نشان کو کعبی شکر برگ یافتہ بلبل بے صبر دل باخار از ان دست یافتہ</p>
--	--

باسریر شامے و تاج گیا نے جم نیافت
 جامی آن گئے کہ در کنج گدائی یافتہ

<p>برق عشقت خانہ بے تمانائی سوتہ عاقبت ہم ازین آتش چہا سوتہ</p>	<p>اسے نعمت ہر لحظہ جان ناتوانی سوتہ آہنچین کز ہر دور و ہوز عشقت شعلہ سوتہ</p>
--	---

<p>با دورن آگشین رشیم و چانی سوز شرح آن آتش نداند جز لبانی سوز</p>	<p>تربت مارا علم ہم ز آتش دل بی پروا تعدہ سوز دل پروانہ راز شمع پس</p>
<p>سخت جامی ز آتش عشق آنچنان کوفی نماند جز کفت خاکستر و جند استخوانے سوخته</p>	
<p>بہر جانمن جلائے ساختہ بسکہ جان عاشقان بگداختہ جمع کردہ شکل تو پرواختہ جای گوی آنجا سوز خودت بیرسد خیل خیالت تاختہ تہوج عشقش در کجا و انداختہ</p>	<p>آنکہ بالائے ترا افراختہ سبیل جاننامی و دور کوی تو وست قدرت جہا اسباب کمال ہر کہ دیدہ لطف چو گان باز بیکر زیم من و واسطہ عقب گو سردر پا رازت اشک من</p>
<p>کم شناسے قدر جامی راز ہیج کس بہ از تو قدر او نشناختہ</p>	
<p>صورت اللہ علی صورت در نظر مرد مہ خوہ بین منہ و ہم دوقی رہا بیان رہہ انت بہ متحد فانیستہ کبیت کوہین رشتہ کشاید گرہ</p>	<p>اسے زہد صورت خوب روی تو آئینہ حق بیست بلکہ حق آئینہ و تو ہو پست صورت انا آئینہ تباشیر رشتہ کیے دان دگرہ صندھ</p>

<p>پیش از آن نکتہ بود همیشه</p>	<p>ایکدی بر شکر و عدت نیاست</p>
<p>هر کجای جایی بگره بند شد</p>	<p>گر ببرد شکر رود و باز به</p>
<p>بهم خورد می لعل از آبگون همیشه سهر می قلع میسد پر دین همیشه بی شراب بر زود چون شد نگون همیشه چنانکه جای بر می گرد و از فسون همیشه پسنگ راه نکر دست از موین همیشه خیال لعل تو آمد در درون همیشه</p>	<p>خوش آن دیوانه دل کرده ما چون ز رشک لعل تو هر خون خود و دکن بسجده درت از دیده ریخت خون دم و لم خیال ترا جاشد عشوه عشق دل مرا بلامت میاز ما که کس بجاسه باوه بر آب حیات شد هرگز</p>
<p>تمام شدی از ن لب سانه گو جامے که موج دیده مارکت در خون همیشه</p>	
<p>باران بهارست که بر لاله چکیده کوز شک بر دامن مسکین چه رسیده کش دیده در آئینه رخسار تو دیده گلبرگ تر دلاله سیراب و میده از بهر نیا گوش تو در رشته کشیده زمینان سخن پاک روان کس نشنیده</p>	<p>اشک که تمام بر گل رخسار دیده این فلک سیرت بر تو چو گویم شکست بر تو دیکسنت ز شک از چشم درخت اشک بر چاکه تناوه اشک تو میان تره و بهارست که تره در سفت گبر اشک تو جامے</p>

<p>تالسته بطره عجزشان گره می کرد شاه شرح جمال تو بود ساقی ز جام لعل تو یک نیک گفت و دگر خواهد دریب مرغ چین باغبان که زو ما خون کشاده بهر سکر خنده افش چشم تابه تپاورد از لطف آن میان</p>	<p>عشاق را فداوه بر گمانی جهان گره تا که نکند زلفت تو اش بر زبان گره در طلق همیشه شدی چون از عوان گره چیز نیش بر طرف بوستان گره و او خوش بر غم نازده برابر و آن گره منگن خدا بر دار کم بر میان گره</p>
--	--

تا دیده جاسی آن گره زلف بر عذار
صد آرزوست بر دل سکین ازان گره

<p>اس طره تو خم خم و گیسو گره خواهی ز پهلوی تو کتاید گره بنید آن زلف رایه شیک نسبت زین متاع شد عمر با که همچو صنوبر بود مرا چشمش بعشوه زد بر گ جان هر یکی زلف تو بر عذار تو گوئی فداوه</p>	<p>وز جود بیج بیج تو هر مو گره بند قبا کشای ز پهلوی گره در بین بباد می دهد آهو گره در دل ز شوق آن قدر دلمجو گره بند برشته مردم جادو گره چیز نیش بر دل خود رو گره</p>
--	--

از گریه شبانه جامی نشانه است
خوننا که بسته بر قره او گره

شم اکنون بر کوه دفا خاک شده
هر چه عشق تو بود آلایش آتش شده

<p>سینه برف و دلاکار جگر جان کشد فتنه بر شیبه آن قامت جان کشد بزمین بهره دانی چند هوسا کشد شرمی کرد دل گرم سوا فلاک کشد در هلاک آمدن خو شواره و بیباک کشد</p>	<p>مرهم ریش کسانى در زمین دور و سورا تند خرام و زمین هر طرفت سوخته شکر عشق مشو خواجده که بنامی عشق شعور در خوشی پروین زده و خرمن باه چشم غلغله که سدا بجزم نظر می</p>
---	---

عنان باد گزافى بود مسکین جایی
 مانده از دهر دلس لبت خراک نهنج

<p>نشسته اشک نشان چشم بتازده بر چه حکم تو بر پای عهد شیم ستاده که نیست بخت که سازی شتر قم لیل او که بر توان مرد در بار کجاست کتاف او شمع عنان ارادت بدست حکم تو داد او</p>	<p>نم ز مهر تو شبها بفرماه فزاده ز هر چه غیر تو در کج غم شیم نشسته گ تو ام بکن جفا تو از من من کن و لا مبند بمر هم شگافای خدش تو خواه رسم جفا که و خواه راه فاره</p>
--	--

خوش آن زمان که تورانی عنان فکنده و جا
 بعد نیاز و و پیش تو شمن تو فزاده

<p>بوش و خرد بتاز گ از مار بود دیگر تاق زنگش ره نموده امر و خوش دلم گمان کان تو بود</p>	<p>زان تازه خط سبز که بلب زوده حضرت آن ز خط که ز لعل حیات بخش گفتند نامترا قومی گفت وی سنج</p>
---	--

<p>برو و ماوریکه رحمت کشود و زبسان که خوش بسند راحت بخورد</p>	<p>بزرگ بر لطف جانب ما کرده نظر شبه با چه عمر ز رحمت بخوانی منت</p>
<p>عشق چه گوئی نهاده جامی چه حاجت روزه اگر فسانه مجنون مشنوده</p>	
<p>تجارت کرده کله کج نموده کمانه کشیده خدنگه کشاده جیانے محمدت زمین بوسه داده چوباناک پایش رسیده ستاده هانا که از ما و خورشید تراده بگردن ز طوق و فالیش قلاوه</p>	<p>رسیده از ره آن شاه خوبان پیاده بے قتل عشاق نه ابرود و عمره ز روزه زمین چون قدم برگرفته مهر شکم که هرگز ستادین ندانند بری نادمی قاهره از جهالتش سگ آستان نیازم کردارم</p>
<p>مزن بهر بیگانهکان حال عشقتش که این قره بر نام جاسے قلاوه</p>	
<p>گفت دم در کش که تو شایسته این مضمون گفت گو یا واقف این جدم در خم نه گفت رو نال نه دارم که در عالم نه گفت چون سیره از ان بان جرم نه گفت باز خم جان ز خورد این بر هم نه</p>	<p>گفتش از لعل جانفش از سبب کلمه گفتم از دست رهائی یا بد آخر مزاج چند نام گفتم از دست تو در عالم چو گفتش نیاز و از ابرمت بالان سوز گفتش دل خاک شد بیکان بر از دست</p>

گفتند ارشاد من سازی با راز علم کمن گفت اگر انصاف باشد لایق غم من نه

گفت آن راز منان با محرابان تو در میان گفت روح جامی که تو این راز را محرم نه

اے سرور آستن که کلاه کج نماده	و سے تازہ گل کہ پرده ز عارض کشاوه
از جنس آب و خاک نه از گوهر چه	وز نوع جن دانس از که زاده
ناز که تری ز برگ سمن ورنه گفتمی	بشکل سرورینتہ از سیم ساده
و عفت ترا چنانکه توی چون کنم خیال	کز هر چه در خیال من آید زیاده
رفت آن سوار و صبر خود در کباب	اے اشک من گرفته تو چون ایستاده
خود را میان راه ننگندم بچشم گفت	کیسو نشین چه در ره مردم قتاده
بزناستم که دست زخم در غنائش گفت	ز نسیان دل از دست داد و

سر بر نشان پاش نهادم بعشوه گفت جامی برو چه در بی من سر نماده

ای کزان آرام جانها مانده تنها زنده	زندگی باشد وبال جان تو تا زنده
یا قتل عاشقان ز امر دزد فردا ننگند	شاد ز می اے آنگه بر اسپ فردا زنده
گر نه اسی ز ابر از عشق جوانی ز غم دل	در حقیقت مرده اگر آشکارا زنده
ماتن خاک تو روح باکی نام جهان جان	گر چه با هر دویم و دور از تو بے بازنده
وصل بهر آمد حیات و مرگ ایدل شکر گزار	گر من اینجا مرده ام با تو آسما زنده

<p>یار گوید هر زمان خوابم بین در کشتن</p>	<p>غم خود ایدیل تو خود هم بپرانها زنده</p>
<p>هم مرده بودت مرستی در جان کز غم</p>	<p>کسی بنی برسد که جامی زنده یا مرده</p>
<p>مراد لیت بصد گشته بود و زین گذشت قناتل کنان بنیدانم برون قنات اول از پرده اشکیب مسنور متران چشمانند داغ حیرانرا</p>	<p>گرفت جان و جهان از داغ ناکر و که طبع نازکش از من چو است آزرده زمانه ناپدید برود آرزو پس یزده بجز شعوه آتش ندارد انشوده</p>
<p>در پنج دور که جامی ششک سال فراق ز با قنات و پراز گشت و مسل ناخورده</p>	<p></p>
<p>نشاید اے من خورشید من خزار زده این تو کا بد و جان هزار سوخت و دل بسے بانکه ساز چو ماه تو بار یک هزار رخنه بود در نماز و روز ز تو روزه خوردن ما بسے در ایم گناه زهر و غیر تو بسیم راه دیده و دل</p>	<p>که نیست بر من و خورشید هیچ چاره مکن مکن که نباشد ترار و آرزو مراقب سراق جمال تو و ترار و زده کجا تو کافر خوشنواره و کجا روزه که ما بر اے تو داریم سالها روزه که نیست متر ازین در طریق بار و زده</p>
<p>چونیت بشکرش دسترس ترا جامی باب دیده و خون جگر کشار و زده</p>	<p></p>

<p>ز هر طرف که در آمد کشاده رخ آن کمال حسن ازل در جمال او دیدم غلام لطف خرام ویم که ساکت سر نیاز بر امش چه سود چون بکنند مکن بغیب تبان غیب این را شیخ حدیث عشق که مشهور دولت است</p>	<p>ترا مشاهد شد ستم و جد الهی یوست بند قباد شکست طرف کلاه گم می برد بسر راه و گم بر و از راه ز ناز و حشمت خوئی زیر پای نگاه ز سر عارف عاشق خدا بود آگاه بگفت و گوی مقلد کجا شود کوتاه</p>
---	--

<p>شهو دیار در انعیار شرب جامی است کدر ام غیر که لاشه فی الوجود سواه</p>	
---	--

<p>ای ترا چون من بهر دیر اندر پویش محنت یعقوب از در دل من شمر نقد جان دل ز بهر خویش منجوا بهیم گر نحالت بست بدم پیشی عالم کن خان مان گشت ویران کرد اقبال عشق بیدار نیست اندر عشرت با دو صا</p>	<p>پیش ماه عارضت شمع فلک پر دشت قصه یوسف بدور خوبیت افسانه صرف راه تست اگر داریم درویشانه بهر بسکین را نشاید گشت بهر دانه بر سر کوی بلاد ارم محنت غا بعد ازین باد زراق و گوشه ویرانه</p>
---	---

<p>جامی از یک جرعه جام غمت بیدل فتاد داسے گر ساقی حیران بر دهر میا</p>	
---	--

<p>خوشامی از کف آن ماه چارده سال</p>	<p>که بهر نقل و بهر بوسته بدینال</p>
--------------------------------------	--------------------------------------

<p>رسید غره سوال و ماروز گذشت پیاله گیر و زالایش گناه مترس مراست آتش تب و در جگر تمیذ انم بهوش باش که راه لبی محب در زد بلاف ناخلفان زمانه غره مباحش</p>	<p>بیارستی که بهین بود تو به راجاله که برد طاعت یک ماه حریم یکساله ترا گرد لب از بهر صیت بنجاله عروس و هر که مکاره است محال مرد چو سافر از ره بانگ گم</p>
<p>چو دل بجلوه شا هر گشت ترا جاسی بکش ملال ز غنچ و دلال دلاله</p>	
<p>او میرسد خلق زهر به نظاره هر کس سیر راه رود بهر تماشا خواهم که دوم پیش عنایتش چون علامان چون نامتبان چند گتم نوحه دران کو خواهم که یک زخم از دگشته نگردم بی خوابی مارا اگر آن شوخ ندانم</p>	<p>چون نیست مرا طاق نظاره چهره مسکین من حیران کنم از راه کنار هر که رسد پیش من آن ماه سوار ز خسار حراشیده و پیراهن پاره باشد که چشم لذت تیغش دو سه بار اسے کاش برسد شبی از ماه و ستاره</p>
<p>نگرفت در این سنگدل افسانه جامی هر خدی که چون میشود از و س دل خاره</p>	
<p>شبهان و خیال تو و در کج خانه کرد عاشقان محبت خونشان بریز</p>	<p>با خود گفت و گوی تو هر دم فسانه هر دم چه حاجت است که گوئی بهانه</p>

<p>سوزوزبان خاگر که شرح اشتیاق خواهم عنان گرفتت که شهباز انیک و فلکگار من است ترک تند خو ما جا گرفت خیل خیالت میان جان</p>	<p>اگر تشنگم تو یز آرد ز با نه باشد بدین بهانه تو رسم تاز باز بهر خدنگ نمزه چون خواهی نشانه نغم رونهاد سو من از هر که گرانه</p>
<p>جامی را اعتبار بران آستان ز تو بچون تو صد گداست بهر آستانه</p>	
<p>کسیت می آید قبا پوشید از من بزد کرده در دین سلطانان هزاران پیش در و سر کرده طیبیا چون مردم خوشتر دمیدم خون میرود از چشم پرغم تمام</p>	<p>شکل شهر آشوب او آتش بجایم در زده بهر خدنگ فتنه که نمز آن کافر زده زخم ان شنگ که در مانش مرا بر سزده برگ جان نمزه خون بر او نشتر زده</p>
<p>هر کجا نوشید جامی باده پایاران نخست بوسه از شوق لبش بر لب ساغر زده</p>	
<p>ز رفت آن ماه و باران در دل از زود بماند عزیز تند از عمارت یار لیلی حبه لعل باید یک آید آن در محل نشین روز چو زد اکنون گل سفا بوشرت نوره در هوا بگوش چون خا از بزم و جان چمن جا</p>	<p>نغم چیران او با جان شیرین تنفس مانده که با صد باران بیچاره مجنون باز پس مانده جهانی چشم برده گوش بر بانگ جوس مانده چه نغم که لب لب سنجید اگر قمار نفس مانده کز ان گلشن گل و شمشاد و رفته خائس مانده</p>

<p>ای سعید ملک من حسنت سپاه آرا تا بر تیر و زنی عنان تابی بجو لان گافنا مجلس مستان بیاد آن لب شجوت ذکر طوبی کرده دل در وصف نخل پتیا هست بر فرق گدایان کلاه سبز مرغ پرخراب آباد دل آوازه لطف گنجشک</p>	<p>وز تو ای فصیح زلفت اوج ماه آرا مردم چشم زور و فعل زاده آرا خوبه نقل و نه نگر دو بزمگاه آرا دسته گل را بشاخ از گیاه آرا آفتاب از کوی زرین آن کلاه آرا شهر ویران شد نصیب عدل شاه آرا</p>
--	--

بهر سلطان خیالت جامی از لعل سکر
در سواد چشم تر چتر سپاه آرا

<p>آن دوزخ را که تیریم مگر ماه براه گر گشتی از پی پنجه گیر که صید کمان جز خوبان بخت خط اعلامی داود بزندارم ز رمیت رو اگر سر برود خواهد از عهد رقیب تو که ریزد خونم در اشک رخ زردم بگر که گردون</p>	<p>بجمال تو که هستیم بجان نیکو خواه بر کشد آهوی مسکین دل سوخته آه هست آن حال سینه ز برین حلا گواه چکنم که ازل این گونه شدم رو براه تا که از جانب تیغ تو کنم تیز نگاه حاصل خرمین من نیست خزان دانه کاه</p>
---	--

جامی از بجز رحمت گدایت گداه کشید
نیت کس را بجان حال بد نیگونه تباہ

<p>اینک ساره میرسد آن ترک کج کلاه</p>	<p>خلقه ساده روئے نظم نجاک راه</p>
---------------------------------------	------------------------------------

<p>آونیمه ز طرف کمر جان صد کسیر در تابان عارضش از باد صبح پرسوز شوق طلقش افغان ابل و زارم کشید و بر سر آتش جنگیند گراف عشق میز نم ای خواجہ بین</p>	<p>بریم زده بیخ تره قلب کسیر بخور چشم جادویش از خواب چاشنی بر جاز ظلم غزه اش آواز داد خوا باشد که سوی من تیرم کند نگاه انیک سر شک سرج درخ زردین گوا</p>
<p>جامی ز جام عصه چون جگر خورد بنود سرود مجلس او جز قغان آه</p>	
<p>ز به رویت ز هر رو نموده نموده رو کے خویش از خون جان فروغ روی تو عالم بگیرد نداندر عشقت کس به از تو اگر ماند همه اعیان عالم و گرفتش همه ذرات امکان مگرد و قدس ذات لایزال</p>	<p>بختر و سگ تو خود رو نمود دل از عشاق بی سامان بود ز زلفت گر شود تارے کشود کہ ہم خود گفته ہم خود مستنوده بخلوت خانه و عدت غنوده شود ز آینه هستی نموده ازان یک کاسه زین یک نزه</p>
<p>شنا کے ذات تو جامے چه دانند جگر پیدناستود از ستوده</p>	
<p>سیب و نندان تراب ز به</p>	<p>یافت دلم متوا انشر به</p>

<p>وانچه چو سپهر گزیند نما یزد به گرچه بود میوه بے دانه به نیست بے چاره کمان رازده تست بیش ده و بیش ده نے کہ میان لبست بچندین گره</p>	<p>عازد خالی از وقت چون بود گشت به از دانه خالی از وقت گفت ز ہی هر که بزید ابرویست غم چورست قسمت تخت گمان نیست به چالاک کی کشتی ز تو</p>
<p>بن لب او جامی وجود بفت باوه خوروست شود سر نه</p>	
<p>آفت عقل و هوش دین شرف تا نود و لیس که چمن شرف غیرت اعتبار چمن شرف خاتم حسن را لکین شرف بهر تسلیم چه در کین شرف چون مگس غرق انگین شرف</p>	<p>السر الکره نازنین شرف من چنانم ز بید لے که پیر کرد ما رخ ز چمن طره عیان ز آتشین لعل آبدار لبست من بجان بنده کین توام کشته گم دلا بفکر لبست</p>
<p>جامی از فکر آن دیان دسیان خوردن دان و دقیق بن شرف</p>	
<p>پیش تو مرغ جان را زبان شرف بر آفتاب جان مشکین تمام شرف</p>	<p>دل کان بیان نازک با خود خیال شرف چون هوا شد صورت تصویر با بر شرف</p>